

הוועד הארצי לראשי הרשויות המקומיות הערביות בישראל
اللجنة القطرية لرؤساء السلطات المحلية العربية في إسرائيل

נייר עמדה בנושא :

הוצאת מכרזי הרשויות המקומיות הערביות לגורמים חוץ-רשתיים

א. רקע

בשנת 2019, וכחלק ממאמצי הממשלה לטפל בגורמי פשיעה הפועלים בישובים הערביים, הוקם בהוראה של משרד ראש הממשלה "צוות המנכ"לים" לשם הכנת תכנית פעולה בנושא. צוות זה גיבש שורה של המלצות לטיפול בנושא, שהובאו במסגרת דוח מדיניות מסכם, כאשר חלק מההמלצות שהובאו בדוח אומצו בהחלטות הממשלה מיום 24.10.2021: החלטה מספר 549 - "תכנית לטיפול בתופעות הפשיעה והאלימות בחברה הערבית 2022-2026", והחלטה מספר 550 - "התכנית הכלכלית לצמצום פערים בחברה הערבית עד לשנת 2026".

במוקד הדיונים ב"צוות המנכ"לים", רווחה הטענה כי גורמי הפשע הנ"ל משתלטים על מכרזים ברשויות המקומיות, וכי הכסף מגיע לידיהם בסופו של הליך. לכן, הוצע כי משרד הפנים יגביר את הפיקוח על המכרזים ברשויות המקומיות ויפעל ליישום המלצות דו"ח "הצוות לבחינת דרכים לחיזוק שלטון החוק וטוהר המידות בשלטון המקומי", בהובלת המשנה ליועמ"ש עו"ד דינה זילבר משנת 2016, שאחת מהמלצותיו הייתה לבחון את הוצאת המכרזים של הרשויות המקומיות לניהול בידי גופים על-רשתיים.

ב. אופן ביצוע התקשרויות ברשויות המקומיות כיום

ברירת המחדל להתקשרויות ברשויות מקומיות- מכרז פומבי

ברירת המחדל בדיני המכרזים בשלטון המקומי כיום הינה כי על רשות מקומית המתקשרת בחוזה להזמנת טובין או לביצוע עבודה לעשות זאת דרך מכרזי פומבי (סעיף 197 לפקודת העיריות [נוסח חדש] (להלן: **פקודת העיריות**); סעיף 192(3), 192(8) לצו המועצות המקומיות, תשי"א-1950 (להלן: **צו המועצות המקומיות**); סעיף 89(3), 89(8) לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-1958 (להלן: **צו המועצות האזוריות**). לשם כך, מורים דיני השלטון המקומי כי על כל רשות מקומית מוטלת החובה לבחור, מבין חברי מועצתה, ועדת מכרזים קבועה שתפקידה לבדוק הצעות מחיר ולהמליץ לראש הרשות על ההצעה שלדעתה ראויה לאישור. שיקול הדעת הסופי באישור הצעה למכרז הינו של ראש הרשות, כאשר הוא יכול להחליט, באישור ועדת המכרזים, לקבל הצעה

הוועד הארצי לראשי הרשויות המקומיות הערביות בישראל
اللجنة القطرية لرؤساء السلطات المحلية العربية في إسرائيل

שהייתה לפניו אך לא הומלץ עליה. מנגד, ראש הרשות יכול גם לדחות הצעה שהמליצה עליה ועדת המכרזים אך מוטלת עליו חובת הנמקה¹.

עם זאת, קיימים "פטורים" המנויים בדיני השלטון המקומי בהם מותר לרשות המקומית להתקשר בחוזה לביצוע עבודות או להזמנת טובין ללא עריכת מכרז. פטורים אלה כוללים למשל חוזה לביצוע עבודה דחופה להצלת נפש או רכוש, חוזה לביצוע עבודה מקצועית הדורשת ידע ומומחיות מיוחדים או יחסי אמון מיוחדים, וחוזים להעברת או להזמנת טובין או לביצוע עבודה עד לתקרת סכום מסוימת לפי סוג הרשות ומספר תושביה². פטורים אלה מהווים החריג לאופן ביצוע התקשרויות ברמה המקומית, כך גם צוין בחוזר מנכ"ל בנושא:

"דרך המלך להתקשרות של רשות מקומית היא במכרז פומבי. בתקנות העיריות (מכרזים), התשמ"ח-7891 ובהוראות המקבילות להן לגבי מועצות מקומיות ואזוריות... נקבעו סוגי המקרים שבהם ניתן להתקשר ללא מכרז. בית המשפט העליון הדגיש כי תקנות אלה הן החריג, יש לפרשן בצמצום והתקשרות בדרך של מכרז פומבי עדיפה על דרך אחרת"³.

בנוסף, חוזה להזמנת טובין או לביצוע עבודה שערכו בין 26,000 ל-127,000 ₪ בעיריות ו-15,000 ל-75,000 ₪ במועצות (מקומיות ואזוריות) מוגדר כ"מכרז זוטא" וניתן לערוך אותן באופן לא פומבי, לפי שיקול דעת הרשות. לשם כך, כל רשות מנהלת רשימה פתוחה לעיון הציבור של ספקים וקבלנים שיכולים להשתתף במכרז זוטא וקובעת את אמות המידה שלפיהן הן פונות אל ספקים וקבלנים אלה⁴.

מכרזים משותפים או באמצעות האשכולות האזוריים

אפשרות נוספת העומדת בפני רשויות מקומיות הינה להחליט כי בעניין מסוים או בסוג עניינים מסוים הן יתקשרו בחוזה להזמנת טובין או לביצוע עבודה לאחר פרסום מכרז פומבי משותף, וזאת לפי שיקול דעתן כל עוד קיים התקציב לכך בין תקציביהן המאושרים⁵. במקרה כזה תוקם ועדת מכרזים משותפת לרשויות⁶. בנוסף, רשויות מקומיות החברות באשכול אזורי יכולות להתקשר בחוזים עם צדדים שזכו במכרז שנערך והתפרסם ע"י האשכול האזורי⁷.

משמע, דיני השלטון המקומי מותירים בידי הרשות המקומית שיקול דעת מסוים בבחירת אופן ביצוע ההתקשרויות שלה וזהות הספקים שהיא תתקשר עם בחוזים, כאשר בפניה קיימים מספק אפיקי פעולה בהתאם לסוג וטיב ההתקשרות וצרכי כל פרויקט ספציפי.

¹ להרחבה על ועדת המכרזים וסמכות ראש הרשות ראה: סעיף 7 לפקודת העיריות; סעיף 123 לצו המועצות המקומיות; סעיף 40 לצו המועצות האזוריות.

² סעיף 3 לתקנות העיריות (מכרזים), תשמ"ח-1987 (להלן: **תקנות העיריות מכרזים**); סעיף 192(3) לצו המועצות המקומיות; סעיף 389(3) לצו המועצות האזוריות.

³ סעיף 1 לחוזר מנכ"ל **נוהל התקשרויות לביצוע עבודה מקצועית הדורשת ידע ומומחיות מיוחדים או יחסי אמון מיוחדים בפטור ממכרז** (22.11.2016).

⁴ סעיף 8 לתקנות העיריות מכרזים; סעיף 192(8) לצו המועצות המקומיות; סעיף 89(8) לצו המועצות האזוריות.

⁵ סעיף 2 לחוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים), תשל"ב-1972.

⁶ שם, בסעיף 4.

⁷ סעיף 2ד(2) לחוק איגודי ערים, תשט"ו-1955.

ג. המודל המוצע להתקשרויות הרשויות המקומיות הערביות במסגרת החלטה

550

במסגרת החלטת הממשלה מספר 550, יושקעו כ-30 מיליארד שקל ביישובי החברה הערבית בתחומים שונים במטרה לפיתוח כלכלי וחברתי ולסגירת הפערים בין החברה הערבית לבין כלל האוכלוסייה.

סעיף 25 להחלטת הממשלה הנ"ל תחת הכותרת "הגברת יכולות הביצוע של הרשויות המקומיות הערביות" נועד להוציא סכומים אלה מידי הרשויות המקומיות ומורה כי "העמדת סיוע תקציבי לרשויות המקומיות בהתאם להחלטה זו, תבוצע תוך מתן עדיפות לסיוע בשווה כסף וביצוע באמצעות המשרד הממשלתי או גוף אחר שייבחר על ידי המשרד" וזאת במטרה להפחית את "הלחצים של גורמי פשיעה עליהן, להגברת המשילות בתחומן".

ברקע החלטה זו עומדת ההנחיה למשרד הפנים בהחלטת ממשלה מספר 549 לבחון שינויים והתאמות נדרשים בהליכי המכרזים וההתקשרויות ברשויות המקומיות, במטרה לצמצם את יכולת ההשפעה של ארגוני פשיעה על הליכי ותוצאות המכרזים, ובתוך זה "לבחון כלים לעידוד ביצוע התקשרויות בידי גופים על-רשתיים כגון האשכולות האזוריים או גופים ציבוריים אחרים, או בסיוע של גופים כאלו". ובהמשך, מינוי ארבעה צוותי עבודה, על ידי משרד הפנים, כחלק מתכניתו ליישום החלטות הממשלה הנ"ל: "צוות מיפוי מכרזים" שממפה את צרכי הרכש של הרשויות, "צוות סיווג רשויות" שתכליתו לסווג רשויות לפי דרגת סיכון, "צוות לבחינת חלף תקציבים מתוקף החלטה 550", וצוות "גיבוש קווים מנחים ועקרונות לכלל משרדי הממשלה" שדרכו משרד הפנים ממליץ לשאר משרדי הממשלה לנהוג באותה דרך ולהעביר את המכרזים לביצוע בידי גופים חיצוניים.⁸

פגיעה במקורות ההכנסה של הרשויות המקומיות הערביות

להסדר המתגבש עלולות להיות השלכות כלכליות מרחיקות לכת על הרשויות המקומיות הערביות. ההכנסות של הרשות המקומית נחלקות להכנסות עצמיות ולהכנסות ממשלתיות. ידוע כי, חולשתן הכלכלית של הרשויות המקומיות הערביות נובעת בעיקר מהיעדר מקורות הכנסה עצמיות לעומת מקורות ההכנסה המגוונים יותר של הרשויות היהודיות שכוללות הכנסות עצמיות משמעותיות מארנונה לעסקים ולאזורי תעשייה ומסחר, ממשרדי ממשלה וממוסדות ציבוריים, מחניונים ציבוריים ועוד. מקורות הכנסה אלה אינן קיימות ברוב רשויות המקומיות הערביות, שכן חלוקת הקרקעות המניבות הכנסה לצורך זה, בין הרשויות המקומיות היהודיות לאלה הערביות, הינה בלתי צודקת.⁹

⁸ פרוטוקול ישיבה 19 של ועדת ביטחון הפנים, הכנסת ה-24 (08.11.2021).
⁹ ראו לדוגמא: "צדק חלוקתי: מודל חלוקת הכנסות מאזור התעשייה ציפורית" דו"ח של המרכז הערבי לתכנון אלטרנטיבי (יוני 2017). ניתן למצוא את הדו"ח בקישור הבא:

בעוד שההכנסות העצמיות ברשויות יהודיות מהוות כ-60% ויותר מהתקציב שלהן, ברשויות מקומיות ערביות ההכנסות העצמיות מהוות רק כ-29% מתקציבן¹⁰. ביטוי לכך ראינו בהסכם לשיפוי רשויות מקומיות בגין ההפחתה בהכנסות מארנונה לעסקים בעקבות משבר הקורונה בשנת 2020, כאשר סכום השיפוי הכללי עמד על כ-2.5 מיליארד ₪ ומתוכו חלקן של הרשויות הערביות עמד על 57 מיליון ₪ המהווים כ-2.3% בלבד מסה"כ מענקי השיפוי לארנונה עסקית¹¹.

משמע, רוב תקציבן של הרשויות המקומיות הערביות מתקבל מסיוע ממשלתי: כ-80% מהכנסותיהן של הרשויות המקומיות הערביות בתקציב הרגיל (מיועד לצרכיה שוטפת בהתאם לתכנית העבודה השנתית) וכ-70% מהכנסותיהן בתקציב הבלתי רגיל (תקציב חד-פעמי למימון פרויקטים לפיתוח והשקעה שאינם מוגבלים לשנת תקציב אחת) הן ממקורות ממשלתיים¹². כאשר הוצאת כספים אלו, בין היתר, במסגרת ההסדר המוצע תהווה פגיעה משמעותית במקורות ההכנסה של הרשויות המקומיות.

פגיעה ביכולת הביצוע של הרשויות המקומיות הערביות

ההסדר אותו מקדמת הממשלה יבוא על חשבון יכולת הביצוע של הרשויות המקומיות בפרויקטים השונים אותם הם מנהלים. כך למשל, לפי הניסיון שנצבר אצל הרשויות המקומיות, חברות ממשלתיות וחברות מנהלות אחרות שמשרדי הממשלה מוסרים להם את ביצוע הפרויקטים גובות עמלות באחוזים גבוהים מאוד יחסית. כתוצאה, הצעות המחיר שלהן גבוהות יותר מאשר הצעות מחיר שהרשויות יכולות לקבל מעסקים אחרים שגובים עמלות נמוכות יותר. לכן, **הוצאת מכרזי הרשויות לניהול וביצוע ע"י גופים אלו עלולה לבוא על חשבון התקציבים המיועדים לציבור הערבי ועל חשבון השלמת הפרויקטים השונים של הרשויות הערביות.**

לשם המחשה, יצוין כי בשנת 2018 משרד הבינוי והשיכון, שהינו אחד ממעט ממשרדי הממשלה שנהגו כבר לפני החלטת הממשלה הנדונה למסור את ניהול וביצוע מכרזיהם לחברות מנהלות לפי בחירתם, היה אמור לבצע עבור המועצה המקומית יפיע פרויקט לסלילת כבישים בשכונה הדרומית החדשה באמצעות חברה מנהלת שהוא בחר. תמורתה של אותה חברה מנהלת מביצוע הפרויקט הייתה אמורה להיות בערך 20% משווי הפרויקט, ועל כן מועצת יפיע פנתה למשרד הבינוי בבקשה לבצע את הפרויקט באופן עצמאי ותוך התקשרות עם ספק - בקשה שנענתה בחיוב לאחר דיונים ארוכים. לאחר עריכת מכרז פומבי מטעמה, מועצת יפיע הצליחה להשלים את הפרויקט בעודף תקציבי ואף תוך ביצוע עבודות סלילה נוספות בשווי של מעל 1.5 מיליון ₪, וכל זה אף שהתקציב המיועד לפרויקט היה מאוד גבולי לפי האומדן של החברה המנהלת מטעם משרד השיכון והבינוי.

פגיעה בעצמאותן ובמעמדן של הרשויות המקומיות הערביות

¹⁰ מיכל בליקוף וספא אגבריה מגירעונות ותלות לאיזון וצמיחה: מקורות ההכנסה של הרשויות המקומיות הערביות (עמותת סיכוי ומרכז אינג'אז 2014).

¹¹ מכרז המחקר והמידע של הכנסת הסכם לשיפוי רשויות מקומיות בגין הנחות בארנונה לעסקים בעקבות משבר נגיף הקורונה – ניתוח תקציבי לפי מגזרים (2020).

¹² נגה שני ולילא סוייד מקורות ההכנסה של הרשויות המקומיות הערביות: מחקר השוואתי 38 (עמותת סיכוי ומרכז אינג'אז 2022).

הוועד הארצי לראשי הרשויות המקומיות הערביות בישראל
اللجنة القطرية لرؤساء السلطات المحلية العربية في إسرائيل

העברת התקציבים המיועדים לרשויות המקומיות הערביות באמצעות התקשרויות שיבוצעו ע"י האשכולות האזוריים, המשרד הממשלתי או כל גוף אחר שייבחר על ידו מהווה פגיעה במעמדן, בעצמאותן, בחופש בחירתן ובשיקול דעתן של המועצות המקומיות. החוק מסמיך רשויות אלה לבחור את אופן הפעולה וההתקשרות המתאים לפי המאפיינים המיוחדים של כל רשות וכל פרויקט ספציפי. בנוסף, כל פגיעה וכרסום בסמכויותיהן של הרשויות המקומיות הנ"ל מגלם בתוכו פגיעה בדיני השלטון המקומי ובזכותו של הבוחר להיות מיוצג, בכלל האספקטים של ניהול ענייני הרשות בה הוא מתגורר, על ידי הרשות אותה הציבור בחר.

צמצום שיקול דעתן של הרשויות המקומיות ע"י נטילת חלק מסמכויותיהן על פי חוק והרחבת התערבות המדינה בהיבטים החוזיים של פעילותם עלול לפגוע גם באופן ניכר באמון הציבור בהן. פגיעה כאמור ברשויות נבחרות עלולה לגרום להשפעות שליליות מרחיקות לכת על הדמוקרטיה המקומית ועל התמריץ של תושבים להשתתף בכלל בבחירות המקומיות. בנוסף, הדבר עלול גם להוביל לפגיעה ביכולת האכיפה של הרשויות, כיוון שאמון הציבור במוסדות השלטון המקומי השונים הינו תנאי מפתח להצלחתן בישום החלטות מדיניות רבות¹³.

פגיעה במגזר העסקי הערבי

להסדר המתגבש עלולות להיות השלכות כלכליות מרחיקות לכת גם על המגזר העסקי הערבי שנחשב לספק שירותים מגוונים לרשויות הערביות. ניהול מכרזי הרשויות המקומיות בהסכמי מסגרת שייערכו בידי גופים ממשלתיים והאשכולות האזוריים עלול לסכל את אפשרות זכייתם של עסקים ערביים מקומיים במכרזים, שרובם הם כידוע עסקים משפחתיים קטנים ובינוניים¹⁴. יצוין כי תוצאה זו נוגדת את המטרה המוצהרת בהחלטה 550 לפיתוח התעסוקה בחברה הערבית.

פגיעה בשוויון בין רשויות מקומיות ערביות ליהודיות

ההסדר בדבר אופן העברת תקציבים ממשלתיים לרשויות המקומיות מקודם בהחלטות ממשלה המתמקדות בציבור הערבי בלבד. משמע, מדובר בהחלטות התקפות כלפי הרשויות הערביות באופן המעלה חשש לאפליה פסולה בין רשויות ערביות ליהודיות על בסיס לאום. הממשלה יכלה לערוך אבחנה בין רשויות מקומיות לפי מידת האלימות המופנית כלפי נבחריו וציבור ושאר בעלי התפקידים בתוכה ומידת השלכות אלימות מעין זו על הפעלת סמכויות הרשויות המקומיות בקשר דן, אך במקום זאת, הממשלה בחרה שלא לעשות זאת והחלטתה התקבלה באופן קטיגורי על רקע סווג לאומי של הרשויות המקומיות. במקביל, ולפי נתוני מדור מאוימים במשטרה, בשנת 2020 היו 15 ראשי רשויות מקומיות יהודיות ו-82 עובדי ציבור אחרים בהן שהוגדרו כמאוימים¹⁵, אך החלטה דומה לא התקבלה לגביהם.

בנוסף, עולה החשש ליצירת שתי מערכות שלטון מקומי נפרדות על בסיס לאום - אחת ברשויות המקומיות היהודיות שנהנות מחופש חוזים ומעצמאות ושיקול דעת בניהול ובביצוע הפרויקטים

¹³ אריאל פינקלשטיין כל הסיבות להעברת סמכויות לשלטון המקומי בשגרה וגם בימי קורונה המכון הישראלי לדמוקרטיה (08.11.2020).

¹⁴ ג'עפר פרח ושותפים התמודדות החברה הערבית עם משבר הקורונה 37 (2020).

¹⁵ מכרז המחקר והמידע של הכנסת נתונים על ראשי רשויות מקומיות ועובדי רשות מאוימים 3-1 (2020).

שלהן, ואחת ברשויות המקומיות הערביות הנתולות כל שיקול דעת בהתאם להחלטות הנדונות כאמור. יתרה מזאת, מדובר בתיוג אתני של הרשויות הערביות, נבחרי הציבור, שאר בעלי התפקידים בתוכן לפיה הם חסרי אחריות ואין ביכולתם לנהל את מכרזיהם ואת כספי הציבור, באופן הפוגע בחברה הערבית כולה ובאמון הציבור הערבי במערכת השלטון המקומי ובדמוקרטיה המקומית. בהקשר זה יצוין כי "המבחן לקיומה של אפליה הוא מבחן אובייקטיבי המתמקד בתוצאה של מימוש הנורמה העומדת לביקורת. הוא אינו מוגבל למחשבתו הסובייקטיבית של יוצר הנורמה. השאלה אינה אם קיימת כוונה להפלות קבוצה זו או אחרת. השאלה הינה מהי התוצאה הסופית הנוצרת במציאות החברתית"¹⁶.

העדר תשתית עובדתית הולמת

הממשלה לא הביאה כל נתון המבסס את הטענה כי גורמי פשע אכן משתלטים על מכרזי הרשויות המקומיות הערביות. הממשלה נוהרת באופן עיוור אחרי ספקולציות והצהרות מבלי שהיא מציגה כל נתון לגבי הקשר בין מעשי אלימות המופנים כלפי הרשויות המקומיות, אם בכלל, לבין תחום המכרזים. כך למשל, לפי המשרד לביטחון הפנים, איומים רבים על ראשי רשויות מקומיות מתקבלים על רקע סכסוכי בחירות, מדיניות אכיפה, ומינוי בעלי תפקידים, ללא קשר למכרזים.¹⁷

מכל מקום, בדיקת עומק עניינית צריכה להיעשות ברמה של כל רשות מקומית בנפרד וממציאת פתרונות נקודתיים לאותם רשויות שמתמודדות באופן הריג עם תופעות של אלימות ועם בעיות בניהול מכרזים מסוימים כתוצאה מכך. החלטות בעניין צריכות להתקבל באופן ספציפי וייחודי לפי נסיבות העניין בכל מקרה בנפרד ולאחר שיתוף הרשות המקומית בקבלת ההחלטות בעניינה ותוך כדי בחינת מספר אופציות לפתרון הבעיות העולות ובחירת אופציה סבירה ומידתית.

החלטה לא מידתית

ההחלטה הנדונה גם איננה מידתית. לטעמנו, אין כל קשר רציונלי בין המאבק בפשיעה המאורגנת בחברה הערבית לבין נטילת סמכויות מהרשויות המקומיות והחלשתן. מדובר באמצעי כוללני, שרירותי ובלתי הוגן, בהיותו מעניש את הרשויות המקומיות הערביות על לא עוול בכפן וזאת במקום להתמקד בבעיה מייסודה ולהגביר את האכיפה נגד ארגוני הפשיעה.

בנוסף, ההסדר להוצאת המכרזים מניהול הרשויות המקומיות אינו מטפל בבעיה העיקרית ואינו מקדם פתרונות לטיפול בתופעות הפשיעה והאלימות בחברה הערבית אלא רק מנייד אותן לקורבנות אחרים. לכן, לא תהא להחלטה הנדונה תועלת ממשית בטיפול בפשיעה המאורגנת וזאת בניגוד לפגיעה החמורה ברשויות הערביות בהסדר גורף שאינו עורך כל אבחנה מתבקשת בין 85 רשויות מקומיות ערביות.

ד. סיכום

¹⁶ בג"ץ 11163/03 וועדת המעקב העליונה לענייני הערבים בישראל נגד ראש הממשלה פסקה 18 לפסק דין השופט ברק סא(1) 1 (2006).
¹⁷ שם בה"ש 14, בעמ' 3.

הוועד הארצי לראשי הרשויות המקומיות הערביות בישראל
اللجنة القطرية لرؤساء السلطات المحلية العربية في إسرائيل

לסיכום, הסדר זה אותו מקדמת הממשלה בהחלטותיה מספר 549 ו-550, לפיו התקציבים המיועדים לסייע לרשויות המקומיות יועברו דרך מכרזים שינוהלו בידי גופים ציבוריים חיצוניים לרשויות המקומיות, פוגע בצורה לא מידתית במעמדן ובעצמאותן של הרשויות המוקנות להן על פי דיני השלטון המקומי, וכן באיתנותם הכלכלית של הרשויות ושל עסקים ביישוביהן.

בנוסף, מדובר בהסדר המפלה בין רשויות מקומיות ערביות ליהודיות על בסיס שיוך לאומי של תושביהן בלבד וצפוי להעמיק את הפערים הכלכליים ביניהן ולפגוע באופן ניכר באמון הציבור בשלטון המקומי הערבי ובדמוקרטיה המקומית ביישובים הערבים. זאת ללא הצגת כל נתונים או תשתית עובדתית להצדקת ההחלטות והאבחנה שנעשתה בין רשויות ערביות ליהודיות בהקשר הנדון. יתרה מזאת, ההסדר אינו מטפל בבעיית הפשיעה ביישובים הערביים ועל כן אינו צפוי להגשים תכלית זאת אלא רק לנייד את הבעיה ליעדים אחרים. לכן, אנו בדעה כי יש לבטל את ההחלטה הנדונה.